

ERDÉLYI HÍRADÓ

Kedden, Januarius' 13-adikán, 1829

Mexikoi Egyesült Státusok — Portugallia — Nagybritannia — Frantziaország —
Burkusország — Lengyelország — Muszkaország — Jóniai Szigetek
Törökország — Erdélyország — Külömbfélék

Mexicói Egyesült Státusok

Mexico, sept. 27. — Rosains Gen. egy a' legfontosabb személtjek közzül, kik a' Santa Anna' pártütésebe belé bonyolodtak, egyenesen azt vallotta, hogy Santa Anna a' Hirdetményben, majmolta az ő' alá-írását, neki (Rosainsnek) semmi köze Santa Annával. Gomez Obester pedig 's az övéi, ismét vissza tértek az országlószék' hív katonaságaihoz, 's azt hozták-fel magok' mentsegeül, hogy ők egy erősebb hatalom által kényszerítettek a' pártütökhöz állani. Azt beszélik, hogy Santa Anna, Puente-Nacionalba vette-'s ott akarja védelmezni magát. A' Törvényszerző Gyűlésben oly' kevésse tűnődnek a' Santa Anna' pártütésén, hogy sept. 25-adikától, 27-edikéig, még-tsak szó se volt Santa Annáról, úgy-hogy, minden oda mutat, ennek a' pártütésnek minden óráján nyaka-szakad, 's a' pártütők el fogják kapni az őket illető jutalmat, és a' belső háborúnak, még, nyoma se fog maradni.

Portugallia

Lissabon, dec. 3. — Szerentsére, a' D. Mig. töredelmei beforradnak, kiszabadul a' nagy kétségből, melyben eleinte fetrengett. — Blanchet Úr, a' frantzia Vice-Gen.-Konzul Lissabonban, egy igen beható Jegyzést adott által a' külső Minister Santarem Vicomte-nek, melyben azt kérdi: valjon ő és ÖFgének a'

frantzia Királynak az alattvalói, reménylhetik-é bátorságban - léteket Lissabonban? Ez a' Jegyzés valami más kemény jegyzésekkel járt együtt; mivel' azt állítják, hogy D. Miguel és az ő' Felekezetei, nagyon megsértetteknek találták magokat. Azt mondják, hogy Blanchet Urat nagyon fenyegették, de ő azon semmit-sem ijedt-meg, mivel' a' Miguelisták, a' nélkül is sokat vesztek erkölcsi erejekben. A' Bélem' lakosai, kik különben D. Miguelhez nagyon szítottak, már most panasszal vannak tele. Tsudalatos hírek uralkodnak iti, hogy mint ha a' brasiliai hajó-osztály minden pilantatban megjelenne, — hogy a' portugalli kivándorlottak kiszállanának, hogy a' nép felállana 'sat. Minden elinduló Packetboot, foljvást viszi a' Tiszteket és közembereket magával, kik a' frantzia fregatte' eszközlése által hajóra szállanak. Tegnap előtt ment egy szolgálatbeli Obester, uniformisban, azon szín alatt, mint ha szolgálatbeli dolga után járna a' frantzia fregatte-re. Oda érkezvén vissza küldötte kísérő katonáit egy levéllel, azt a' hadi Ministerhez, Rio-Pardo Grófhoz, hogy ő' helyette mást tehetnek, mint-hogy ő' tovább nem viselheti azon szégyent, hogy Tyrannusnak szolgáljon. — Az egész Lissabon egy nyomorúság; a' temérdek szállás üressen áll, — ez a' házi kiadó, többen van fel-írva, mint nints. Az Algarbiából ide jött fogjok, kettesé-

vel voltak össze-kötözve; a' nézők, ke-
se: vesen szánták azokat.

A' dec. 18-adikai angl. Courierban az
itt következő tudósítások vannak Liss-
abomból: "A' lissabom Udvari Híradóban,
dec. 7 - edikéig, azonkívül hogy ezt a'
szokott jelentést "ÓFge' hogy-létében sem-
mi különbség nintsen" láthatni, emlé-
kezet van az országlószer' hivatali pa-
rantsolatjáról, mely szerint Vasconcel-
los Bíró, hivatalában meggátoltatik 's per-
be idéztetik azért, hogy O'Brien Anglust
megfogatta, 's azon kerülő-írás a' poli-
tizia' Gen. intendansaihoz, és minden
Kerület' Bűnbíráihoz kibotsáttatott. Ezen
kerülő írásokban, a' Portugalliában tar-
tózkodó britannus alattvalóknak Privi-
legium adatik, hogy őket haladék nél-
kül adják által a' britannus nemzet' Meg-
tartó-Bírájainak (Juizes conservadores),
akarmikor és akarki által legyenek azok
megfogattatva, még ha maga D. Miguel
vagy küldöttjei, világosan parantsoltak
vólna is azt. Ezekben az anglizirt bírák-
ban, a' bevádoltattaknak az a' nyeresé-
gek, hogy a' perek rendkívül hirtelen
lefolj. Ez, igazán - mondva, egy valódi
"Privilegium" a' mint a' circularisban i-
nevezik; és, mivel' az már azelőtt is e-
rejében vólt, míg még Vasconcellos azt
a' hibát el nem követte, hogy britan-
nus alattvalót tsaknem 2 hónapig tar-
tott fogva: tehát nyilván érdemi ő meg
az intést, a' mellyet ellene támoszthat-
nak. Az ezen tárgy eránt kibotsáttott
királyi parantsolat' erejénél - fogva for-
más perbe idéztetik a' Castello-i Distri-
ctus' bűnbántó vagy Criminalis Bíróját,
Francisco Barnabe Teixeira Netto de Mel-
lo e Vasconcellos-t, felfüggesztvén öt
hivatalától, 's által adták a' da Corte
Casa-nak. Az egész tsúszómászó paran-
tsolatból, a' D. Mig. leghívebb emberei-
nek rovására, nagyon kitettzik, hogy a'

régibb gyanakodás szerent, tsak-ugyan
nem jártak a' D. Mig. emberei üres kéz-
zel az angl. Ministerium körül.

Nagy britannia

A' bogotai össze-esküvés némely ré-
szeseinek a' veszítő-hellyen lett kivé-
gesztetések mellett, a' Santánder' sorsa
még nem dült-el. Az angl. párt, kíván-
ja az ő' vesztét, holott még semmi bi-
zonytságot nem hoztak-fel ellene, hogy ő'
is a' tarsasághoz tartozna. Hogy ő' nagy
politikai ellenkezője Bolívarnak, hogy ő,
az 1821-edikei konstitúziót szeretné vi-
ragzásában látni, és hogy egyenesen el-
lene szegezte magát a' Columbia' részére
Boliviában készített konstitúciónak, ő ezt
ohase tagadta. Egész kórmányozása ide-
jében, midőn egyedül vólt az országló-
szer' feje, úgy viselte magát, mint bes-
tületes ember, 's az egész haza betsül-
te. — Különösen Santander vólt az, a'
ki Nagybritanniát a' Columbia' függet-
lenségé' megismerésére vette.

A' Courier, dec. 19 - edikén az itt
következő Jelentést adja-elő; "Örvend-
ve jelentjük, úgymond, hogy az ÓFge'
szándéka a' portugalli ifjú Királynét a'
jövő Hétfőn, dec. 22-dikén, délutáni
2 órakor a' windsori kastéljban, koronás
Főhöz illő tisztelet-tétellel elfogadni.
A' Királyné 's Követői az udvari királyi
hintóban fognak a' kastéljba kotsizni. —
Palmella, Barbacena Marquisok és Ita-
bayana Visconde meghivattattak, ugyan-
tsak az ottani megjelenésre. Hihető, hogy
ÓKirályné Fge a' kastéljban fog ebé-
delni. — A' portugalli kivandorlott linia-
katonaság, dec. 20 - adikán akar hajóra
szállani Brasilia-felé; a' második szállít-
vány pedig, kik Önkéntesekből és polgá-
rokból állanak, mindjárt követik amazo-
kat, mihelyt a' szállítóhajók megérkez-
nek. Mások szerent, útban is vólnának
már. — Portsmouthban, dec. 15-ödikén,

oly' rettentő orkán (mindenszélvésznek nevezett zivatart feljúl haladó-szélvész) volt, dörgéssel és villammal együtt, a millyenre semmi emberi elme nem emlékezhetik, az egész vidéken. A' hajótanyán, vasmatkán fekvő quarantaine-örző-kutter Roebuck' árbottzát megütötte a' villám. Az ütés, ágyulövéshez hasonló dördülést tett. Tszállatos, hogy az árbottzot tsak 2 talp méjjségre hasította meg a' villám, 's ezen hasadás' végétől, ismét kiment az electricus sugár. A' rendülés olyan nagy volt a' hajón, hogy az azon volt minden ember, a' szó' igazi értelme szerént, megshbadt, 's egynehány pillantatig nem érzett és nem vehette tagjainak hasznát.

Azt beszélték volt, hogy Wellington Htzg. Anglesea Lordot vissza hívua Irlandból, és a' Vice-kiralyi Hivatal egészen eltöröltetne az országban. — A' Morning-Journal azt erőssíti (valamint a' Királyt-is koporsóba dugta volt már félig), hogy a' mi országoszekünk, a jövő hónapban (dec. 19-edikén szöll), formáson meg fogja esmerni D. Miguel Portugall' Királjának. — Mindenfelől jött tudósítások szerént, bizonyos a' békeség Brasillia és Buenos-Ayres között. Lessz-dolog, baj és zavar Banda-Orientálban, míg a' lakosok magoknak független országlás-módot tsuálnak. — Chiliben, próbat tett egynehány sereg katonaság, hogy az országloszékot elnyomja; annyira vitték volt már a' dolgot, hogy Sant-Jago-t kezekre kerítették. Hanem, a' Congress' merő magaviselete, mely éppen egybe-volt gyűlve, elnyomta az ő' szándékjokat, és meg is adták magokat, vérontás nélkül. — Mexicoban sem sok hujja már a' pártütök' elnyomtatássoknak. — Nem bizonyos még, jöllehet Charthagenában azt hiszik, halvon Santander együtt tartott-é a'

Bolivár ellen össze-ésküttekkal. De az bizonyosnak láttzik, hogy a' Bolívar' hatalma merőbben áll most, mint valaha. Bolívar Obester, ki a' Szabadító' palotájában ölettetett-meg, nem volt ennek rokona. — Az északaméricai Eggyesült Státusokban, hogy Jackson Generálnak az Elölülőségre-választásában oly' sok pártfogói találkoztak, azt lehetné belőlle kihozni, hogy őbenne század-része sem uralkodik azon hibáknak és go-uosságoknak, mellyeket az ő' ellenkezői rá varnak; mert különben, az américai népnék, mely magának olyan embert akar Fejévé választani, a' legmegrömlottabbnak kellene lenni a' világon. Ugy láttzik a' mellett, hogy azon pésgésekbe, mellyeket az Unioban a' gyakorlati Elölülő-választás okoz, belé-fáradtak volna, és hogy elkezdett egy erős párt formálódni, mely az országlás-módot olyan formába szeretné önteni, hogy a' legfőbb hatalom (de a' mit tsak egyedül külső ország szerkezetekre kíván szorítani), valamint Svajtzországban, sorban, egyik Státusból a' másikba szállana által. Különösen tettett-ki ez a' kívánság azon Státusokban, mellyek magokat az új Tarif által nyomtatni érzik.

A' Messenger des Ch. azt mondja: "Az angl. Journalok' lissaboni levelezői, egy-idő-öltá oda mutatnak, mintha az angl. Kabinét és a' portugalli' mostani országloszék elkezdettek volna egymáshoz közelíteni. A' Times, mellyek a' D. Pedro' ügye' elszánt védelmezőjének látztanak, fenyegetik ezen alkalommal a' Kabinétot egy igen vidor ellenkezéssel (oppositioval) a' Parlamentben. A' Courier erős levelet hotságtat ugyan ki D. Mig. ellen; de a' Kabinét' magaviseletét, védelmezi, az elő-vett rendszabásokra-nézve, a' plymouthbeli portugallus kívándorlottak eránt.

Frantziaország

Az Aviso de la Méditerranée (Híradó) írja Navarinból, nov. 27-edikéről: "A' hadi szállítványi hadseregnek semmi szükségése nintsen élelem' dolgából: Frantziák, Olaszok és még Amérikaiak is, felesleg hoznak azt oda. Ezek az utólsók, osztottak - ki a' Görögök között furtsa új köntösöket: de sokan közzülök, áruba-vetették azokat; mert jobban szeretik a' pénzt mint - sem a' tsínosságot. A' legvadabb hírek vannak itt; például, hogy Toulonban 50 ágyút, 12 ezer pus-kát, 144 ezer gyalogság-töltést, 2000 mása puskaport'sat. készítenek-el. Maison Gen. mindenik seregnek kimutatván táborozása' helyét, hogy magokat egynehány nap' heverjék-ki, tartsák készen magokat ára, hogy az új táborozást azonnal elkezdhessek, mihelyt azt a' Király parantsolja. A' Candiába-menetelről beszélnek. — Nints már Móreában több város vagy falu Kórintusnál, Navarin-nál, Modonnál és Koconnál, s a' mik, Lákónia' tengerpartjain vannak, a' hova Ibrahim soha-se hatolhatott-be. Napoli di Romaniát is össze-zsaggatták a' Grivas' ágyú-gojóbissai, a' palamedí várból, mikor a' lakosok neki pénzt nem adhattak, vagy leányaikat nem akarták neki a' várba küldeni. Patras, földig levan terítve, tsak egynehány török házak maradtak még meg. Most, egy új várost kezdettek, hozzá 8 (geographicum) minutumayira építeni, a' tengerparton, melyben már szép úttzakat formáltak. Naponként nevedeknek a' lakosok a' hegyekből. Tripolizaba egy frantzia Insenört küldött az Elölülő, mely város egészen elpusztított volt. A' kórinthusi isthmusra is egy új várost építenek, az öreg várossal által-ellenben; a' hova olyan lakosokat akarnak befogadni, kik a' török uraságot elhagy-

gyák. Sántzokat is építenek az isthmusra.

Burkusország

Berlin, dec. 20. — Azaz egygyetér-tés, mely most Konst.poljban az idegen Ud-varak' Képviseiői között, jobban mint valaha, uralkodik, igen fontos, és nagyon munkás lehet a' Portára-nézve. A' burkus Követnek pedig nagy hitele is van a' Portánál, valamint kollégáinál; ne u hihető tehát, hogy Canitz Urat visz-sza hinák. Eppen e' mostani környüle-tekben tehetne ez a' megkülömböztetett diplomatikus nagy szolgálatot az egész közönség' javára. Egyéberánt, a' mi' Kabi-nétunk koránt-sem vesztegel, hanem a' Portánál folytatott ip rkodásán kívül, Mik-lós Tsászárnál is hasznát behatásával, hogy kimondott követeléseit (praetensio-nes), mérsékelné valamennyire. De a-zomban, kételkedhetni, hogy a' Tsászár ara ügyelne, és általjában, hogy a' köz-benjárasi javallatot meghalgtatua; mint ezt a' Vice-Kantzellarius Nesselrode Gróf Odessában, a' nagy Udvaraknak megír-ta, hogy akarméről jönne is közbenjárasi javallat, el nem fogadja: és a' mikor egyszermind, Monárchája' ígérétét is uj-jra kimondotta, hogy "Nem akarja fegy-verét hüvejébe dugni, valamíg a' Porta tökéletesen eleget nem teszen. Ezek u-gyan, nem vigasztaló beszédek; kivált' mikor a' Miklós Tsászár' merő charac-tere, minden muszka haszonnal ellenke-zőszándékoknál, mozdúlhatatlan lehet, mint a' kőszikla, s a' Sultán' hajlandósága is szint-úgy elfasúlt. Egyik, Muszka, másik, Török.

Lengyelország

Krakó, dec. 18. — Egy hónapja már, hogy muszka Lengyelországból lo-ko-pe-tzek járnak Gallitziában, kik nagy faj-ta lovakat szednek és elég drágán fize-tik; úgy-láttzik, hogy a' muszka-lengyel hadsereg' számára. A' Vajdaságokban pedig, ott helyben állítanak lovakat, u-

gyanazon szükségre. Azt beszéllik, hogy Moldovában és Oláhországban meg fogják tiltani a' szarvasmarha' kihordását.

Muszkország

Kiew - ben, mint a' köz - Híradók mondják, egy nagy Fegyvertárt állítanak-fel. Mozgást is vettek már észre a' nagy tartogatott hadsereg' szállásolásában (cantonnements); mely, okot szerzett azon gyanakodásra hogy a' következő táborozás korán fog elkezdődni. — Igaz az, hogy már is, mindenféle tsak Katona-mozgást hallani és láthatni. De mindezek talán tsak — si vis pacem para bellum.

Odessa, dec. 12. — Éppen most terjed itt el az a' hír, hogy Omer-Brione, jó-forma sereggel, útnak indult Basarsik-felé Sumlából. Roth Gen. a' ki Várnában vezérel, ezt megtudván, elébe ment volna neki. Egy tüzes tsatáról beszélnek, mely növ. utolsó napjain azon környéken esett volna.

Jóniai Szigetek

A' Corfui Híradó, dec. 13-adikáról, jelenti, hogy Salonát, minekutánna azt 2000 Görög, Vasso' vezérlése alatt, egyideig bekerítve tartotta, azon hónap' 5-adikán oda-hagyták a' Törökök. Szóll még az a' Híradó némely tsatákról is, mellyek Karpeniszi tartományban 's az agrafa-i hegyekben a' Görögök és Törökök között estek.

Az itt következő Documentek, mellyeknek valósága mellett mi kezeskedhünk, egy levelezőnkől érkeztek, így szóll a' corfui Híradó. A' dolog, mellyet azok illetnek, fájdalom, megesezt. A' nagybritanniai Minister' belé-szólása, ditséretes, 's mi, gyönyörködve jelentjük, hogy a' görög országlószék' az által okoztatott feleletje reménységet nyújt ára, hogy többé olyan tettek nem fognak elő-fordulni; mellyek, azonki-

vül hogy semmi hasznok nints, fellázasztják az emberiséget, és semmi más által nem igazúlhatnak-meg, mint a' görög katonaságnak még durva állapotja, 's 7 esztendeig folytatott háborújok' természetete által. — Porosi hajótanya, növ. 25. 1828.—Gróf Uram! (Stratford-Canning, Capodistriás Elölülőnek — itt tsak röviden). A' Görögök által Rumeliában elfogott 60 Törököt, kiket Éginába vittek, a' Komendáus' parantsolatjára, homlokban tüzes vassal megbéjjegezték.—Az én itt-létem 's közhivatali characterem, mellyet még az ottomanus Portánál viselek, kötelelességemmé teszik nekem, szabadon közölni Excáddal ama' fájdalmas érzést, mellyet bennem, tisztelt hadiszokással 's az emberiséggel annyira elienkező tett, indított; és nagyon megfogom a' Grófnak köszönni, ha engem' azon rendszabás-felől tudósítani fog, a' mellyet kétség nélkül fog tenni, hogy egy afféle barbarusságon kedvetlenségét kimutassa, és hogy többé olyan dolog ne történjen. — Excád' esméreres hajlandóságai elég kezességet ígérnek nekem ára, hogy ezen írásom illendő tekintetbe vétetődik; maradok 'sat.

Capodistriás Gr. feleletje, Stratford-Canning Urhoz: "Követ Uram! Reménységem szerint, nem kételkedik Excád méjj sajnalkodásomon, mellyet azon szánakozást érdemlő tetten érzettem, melyről Uraságod levelében emlékezik; azon rendszabásom felől sem fog kételkedni, a' melyhez nyultam, hogy, többé olyan dolog ne történjen. Engedje-meg Uraságod azomban, hogy itt két hivatali tudósítás' rövid értelmét Uraságoddal közöljem. Eggyik, megvilágosítja a' barbarusságra vezető alkalmat, a' mit némely katonaink eikövetek: a' másik megbizonyítja Uraságodnak, hogy a' hadsereg 's ennek Vezére (Ypsilanti Dem.) az el-

Ienségre-nézve, a' betsület' nyondokait követik. — Niuts egyéb hatra, mint Excádnak Görögország' javát kívánó jó akarattját megköszönjem, 'sat.

A' rendkívülvaló Biztos tulósítása az Előülülőhöz, — Éjina, nov. 20, 1823. — Ötvenöt fogj, kik között egynehány, Tiszt, érkezett ma meg Éjinaaba, Kitzo Tsavella Cailiarcha küldötte azokat ide, seregének egynehány Tisztje által kísértetvén. Bizonyos szanu fogjoknak, tüzes vassal süített béjjege van a' honlokán. — Kötelességem ezt egykisség megvilágosítani, hogy kitessen, mimódon történt a' dolog. — Annak szokott útja és módja, a' mint a' görög és török népkatonaság hadakozik, mindenek előtt tudva van. Minekelötte a' tsatázók a' megtámódáshoz fognak, kihíjják egymást szemrehányásokkal és fenyegető lzésekkel (valamint a' Homerus' Heróssai). — —

— — Igy esett a' dolog Prevista Bei és Tsavella között. Az első azt izeni a' görög Vezérnek, ha közelíteni mérészel és elevenen a' körme közzé eshetik, ... ötet. Tsavella azt felelte, hogy szerentséje, ha elillanthat, mert ha az ő' vagy katonái' kezébe eshetnek, honlokba béjjegezteti-meg őket, tüzes vassal. A' hadi szerentse nekünk kedvezett. — Megjegyezen még azt is, hogy a' fogjok közül egy Tisztet-sem béjjegezték-meg, azonkívül, hogy a' béjjege, a' mellyet a' közkatonák honlokokon viselnek, katonadolog, igen fennyel, egy nehány napmúlva nyonát-se láthatni. — Ezer Törökkel pedig egyjességre-léptünk, mellyet ezek, Vezérjekkel együtt, alá-írtak, hogy a' Görögök ellen, ezen foljó háboruban nem fognak fegyvert. — Ezeket írta Ypsilánti Den. az Előülülőnek.

Törökország

Jassy, dec. 13. — Két nap-olta

mindenféle hírek' repdesnek itt, Várnánál történt egy új verekedésről. A' Törökök megtámodták volna a' Muszkák' ottani állásokat, de hogy abban, az új Nagyvezír elesett volna 's több efféle— Jassybavaló hírnek igen jó.

Oláhország, dec. 17. — Kereskedő-levelek beszéllek, hogy Omer-Brione a' muszka szántzokat Basardsíknál megtámodta, hogy a' Nagyvezír' mozdulásait Paravadínai segíthesse, mely által ez, Várna' berekesztésén törekedett. Ezen próba-tételnek, egynehány véres tsatán kívül, semmi foganatja nem lett, és a' Törökök vissza mentek sumlai állásokba. Hogy Oláhországba a' Muszkák, már is szaporodnak, azt beszéllek. Hallatlanul drágul a' gabona Oláhországban. Bár a' bornak jönne-meg az ára; mely nállunk kelletinél sokkal több. — A' belgrádi Basa igen sok fegyvert és bajonetokat vásárol.

A' moldovai határszélről, dec. 18-ánálkán írják, hogy az orsovai, widdini és a' silistriai Basák, Silistriánál egyjessülvén, egyjütt akarják a' muszka lineát, mely Várnától Isaktsáig nyúlik, megtámodni. Hussein Basa és Omer-Brione segítené őket ezen szándékjokban; a' hol Roth és Rüdiger Generáloknak tüzes tsatákat kell kiállani. Ha ez mind igaz volna; úgy, nem lehetne tagadni, hogy a' Törökök, tsak-ugyan foljtatnák a' téli táborozást: de ha ott is olyan hideg van mint Erdélyben, 's talán hó is több van mint itt, nem lehet hinni hogy a' táborozást a' török bugyogó kiállaná.

Erdélyország

Kološvár, dec 10. — A' tegnapi nap vala az, mellyen a' Haza egy igen esméretes szülöttjét és díszét, a' nemzet egy igazi rokouát, a' Magyarok' Királya egy jó és hasznos alattvalóját, a' Ns. Közönség egy egyenes szívü barát-

ját, fájdalom, elvesztette. — A' kološvár bevett szokás szerént, ilyen értelmű Szomorú Jelentést lehetett olvasni, jan. 10-edikén, Kološváron: "Minden múltó a' világon, — és, ez az, a' mit minden-nap' tapasztalunk. — Azomban, az emberi hajlandóság' tulajdona az, hogy azon igasságról rendszerént és természetel szeret és el is szokott felejtkezni. De, valjon mi is lehetne a' földi élet' gyönyörősége, ha, nem a' jelenvalóság' kelleméit éreznők, és mindég tsak azoknak jöendő bizonyos elvesztéséről elmélkednénk? Ha nem, a' milyten kedvetlen valami kellemetes álombólvaló felébredés és minél-megelégedettebb 's repešobb szívvel állunk az öröm' és szép reménység' ketsegető halmain, annál-rettentőbb az esés — annál-szívre-hatóbb a' Gondviselés' intése, mely a' balandót minden indulataival, érzéseivel és kezeleteivel egygyütt, a' tökéletes boldogságtól elzárt föld' szűk határaitra visszaidézi! — Ily' szomorú esetnek, közelebbi példája lett egy szép kiterjedésű virágzó Haznak reménytelen siralmas sorsa, midőn az Isteni Végzés ts. k. Kamarás, Gen. Hadmarsal-Helytartó, és a' 51-edik Gyalog-reg. Tulajdonosát, néhai Miháldi Baró Splényi Ferentz Urat, 11 napig tartott sújjos betegsége után, e' foljó hónap' 9-edikén, reggeli 6 órakor, életének 62-dik esztendejébe-lépésével, házassági nyájas szövetségének 26-odik, hiv hadi-szolgálatjának pedig 44-edik esztendejében, mejj és méltó gyászba borúlt Feleségének, két Fijának 's 5 Leányának örökös és orvosolhatatlan megbéhdésével, ez' életből kiszóllította. A' ki a' Boldogúlnak minden mesterség és külső szín nélkülvaló egyenes és tiszta gondolkozása módját, szolgálatbeli éppenségét, kinyílt-szívű 's mindenkor egyforma maga-alkalmaztatását, há-

za' népéhez példás ragaszkodását — a' ki őtet Tisztégében, tarsaságban és házi körében közelebbről esmérte, eleven részvétellel tiszteli az, az ő' emlékezetét, 's meg tudja ítélni, mit vesztettek ezen tsapással az Övéi! Életéhez hasonló vala halála is. Maga' saját kívánságára, az Anyaszentegyház' rendtartása szerént, legnagyobb buzgósággal készülvén-el ama' legutolsó útra, 's utolsó sohajtásaival is az Isteni Gondviselésnek ajánlván Kedveseit, tsendesen költözött-el jó lelke a' boldog örökkévalóságba, és ő, az idvesség' könyve szerént, valósággal "Meghartzolta ama' nemes hartzot, futását", elvégezte, hitét megtartotta, 's letétezt neki az Igasság' Koronája."

A' Maros Vasárhelyi Országos Betegek-Háza' Elöljárói kötelességeknek tartják közönségese tenni, hogy a' múlt 1828-adik esztendő lefoljása alatt sáfarkodásoknak minémű következesi vóltanak, e' következőben: Ezen esztendőben vetettek-lel és gyógyítottak ezen Betegek-házában mind egygyütt 216 betegek. Ezek közzül meghóltak 18-an. — Meggyógyúva vagy jobbulva botsátattak-ki — — — 198-an

Mértékletes fizetés mellett tartat-	tanak	-	-	20-an
Ingyen tartattak	-	-	-	196-an
Vóltanak közöttök: Romano Catho-	likusok	-	-	67-en
Helvetiai Vallástételt követő Evan-	gelikusok	-	-	99-en
Augsburgi Vallástételt követő Evan-	gelikusok	-	-	5-an
Unitária Valláson lévőek	-	-	-	6-an
Görög hitű Disunitusok	-	-	-	15-an
Görög rendtatású Unitusok	-	-	-	28-an

Sem helyünk elegendő, sem kőllég jobb alkamatosság építésre, fundustöbb betegek tartására nem lévén, fájdalommal vagyunk kéntelenek sok nyomorul-

taikat elításítani, kik ezen Intézetben keresnék enyhüléseket. — Áldozatok nélkül a' köz-hasznú intézetek nem gyarapodhatnak. Keveseknek a' legnagyobb buzgoságok is csak keveset tehet: sokaknak egyesített segedelme, erőltetés nélkül, nagy dolgokat vihet véghez. Csak igaz buzgósággal akarják Hazánkliai, rövididőn ezen Intézet és minden közhasznú Intézeteink a' leg virágzobbak lehetnek. —

Zeyk Dániel

A' M. Vásárhelyi Nozocomialis
Deputatio Elölülője. —

Külömbfélék

Ezen szóknak: Escadre, Division, Flotte, Flottile—megvilágosítása. Az Escadre (Svadron) áll, legalább 9 hadi-hajóból, mellyek egy csoportban vitorláznak; de a' mellyek között legalább egynehány liniahajónak kell lenni: mert, már 9 fregatte együtt, szorossan vévén azt, Escadre-t nem ténne. Az Escadre-t Contre-Adm. vezérli, ki rangjára-nézve, éppen a' Hajó-Kapitány felett van. Aze előtt, azt a' Tisztet, a' kit most Contre-Adm-nak hívnak, Chef d' Escadre-nek nevezték. Egy Osztály, legalább 3, legfeljebb pedig 8 hadi-hajóból áll. A' legöregebb Hajókapitány viseli ezen a' vezérséget. A' Fő-Tisztek, kiket most első

klassisbéli Hajókapitányoknak neveznek, csak nem-régiben is, Osztály-Fejeinek nevezettek. — Egy hadihajóból álló sereg 9-től 17 hajóig még, Escadre: 17 hajóig, egy olyan sereg hajónak a' neve, armée (hajóserég), és Vice-Adm. aital kell annak vezéreltetni, ki éppen a' Contre-Adm. felett van. Ez a' legfelső gradus, a' mire a' királyi tengeri erőnél akarmelyik kapaszkodhatik. A' Nagydmiral-titulust, csak-egyedül a' királyi vérbőlvaló Printznek adják. — Flotte név alatt értenek egy nagy sereg hadi- és kereskedő hajót, mellyek egynehány Státushajók' véd-kísérések mellett együtt vitorláznak. — A' Flottille név, csak sok apró hadi-hajóból álló sereget illet. — A' Convoi-t többnyire mind értik; mely éppen az a' tengeren, a' mi a' Karaván a' földön; — sok együtt járó kereskedő vagy szállító-hajóknak fel-vígyázó hadi-hajói, mellyek ama' sok, fegyverteien hajót kísérvén, azokat minden rossz járatbeli oláklódó hajók ellen védelmezik.

—O—

Egy, a' német-nyelvből magyar nyelvre fordítani jól tudó szorgalmatos és jómagaviseletű született Magyarra van szükség, illendő fizetésért. — A' szándékozó jelentheti magát francozott levele által az Erdélyi Híradó' Kiadójánál.

Státuspapírosok' Foljamatja

		Ezüstpénzben			Ezüstpénzben			
Béts,	Dec.	27	29	30	London, Déc.	15	16	17
Bank-Oblig. 1.1/2 pC.		51.1/3	51.1/2	51.1/2	Consols, 3 pC.	87.3/8	87.1/4	87.3/8
Pengépenz-Obl. 5 pC.		95.3/4	95.11/16	95.9/16	Stocks-Prémie, Sh.	—	—	64-66
Roths. 1820, 100f. CP.		157.1/4	157.1/2	—	Brasíliai Bons	61.	—	—
Partial. 1821. Ua.		124.1/5	124.7/10	124.7/10	Buenos-Ayresi	—	—	—
Bankaktia, 1000f. CP.		1097.1/2	1097.1/2	1096.1/2	Columbiai	—	—	—
Páris, Dec.		17	13	19	Mexikói	32.1/2	—	—
Consols 5 pC.		107.	106.90	106.95	Portugalli	53.3/4	—	—
Ugyanaz 3 pC.		74.10	75.05	73.95	Muszkaországi	95.3/4	—	—
Bank-aktia, 2000 Fr.		—	—	—	Görögországi	17.1/2	—	—